

POMOC**Intervenční centra
proti domácímu
násilí**

čtěte na straně 3

PROJEKT**Jednotné vzdělávání
pro pracovníky
sociální péče**

čtěte na straně 4

SERIÁL**Bezpečnost
práce
v silniční dopravě**

čtěte na straně 7

Slovo MINISTRA

Z výzkumů veřejného mínění, z elektronické pošty, z dopisů, ale i z osobních rozhovorů při různých příležitostech vyplývá, že bychom měli více postíhovat lidi, kteří zneužívají sociální systém, dlouhodobě a pasivně setrvávají v sociální síti a nejsou dostatečně motivováni, aby aktivněji hledali příležitost znovu se uplatnit na trhu práce. Přitom často pracují načerno a mnozí z nich jen velmi formálně spolupracují s úřady práce. Plně s tímto většinovým názorem souhlasím.

Proto přicházíme s návrhy, které v souladu s vládním prohlášením zpružňují pracovní trh. Zároveň úžeji propojujeme trh práce se sociálním systémem. Důraz klademe na jednoduchý princip: ten, kdo pracuje, se musí mít lépe než ten, kdo nepracuje. A ten, kdo sice z nějakého důvodu nepracuje, ale je aktivní a snaží se práci najít, se musí mít lépe než ten, kdo je pasivní. Zároveň musí platit, že rychlejší změna životní situace bude výhodnější a vyplatí se.

Současná situace na trhu práce totiž přináší problémy, na které dnes platné zákony dostatečně ne reagují. Některé z nich již řešila dílčí novela zákona o zaměstnanosti, která platí od začátku letošního roku. Jde například o neposkytnutí podpory uchazečům o zaměstnání, kteří porušili pracovní povinnosti zvláště hrubým způsobem, nebo o zprůsnění postihu výkonu nelegální práce.

Ale my chceme jít dál a provázat poskytování podpory uchazečům o zaměstnání se systémem pomoci v hmotné nouzi.

Naším cílem je zvýšit motivaci lidí k rychlé změně jejich nepříznivé sociální situace a pomoci jim opět se začlenit do trhu práce. Chceme zabránit jejich nedůvodnému setrvávání v systémech sociální ochrany. Zároveň chceme řešit situaci na pracovním trhu, kde je velký počet volných pracovních míst – dnes jich je rekordních 150 tisíc – a řadě firem se potřebných pracovníků nedostává.

Naše návrhy, o nichž podrobně informujeme v tomto vydání našich novin, tedy posílují postavení těch, kteří jsou aktivní. Podpora v nezaměstnanosti bude dokonce v prvních dvou měsících vyšší než doposud. Poté bude postupně klesat a zkracovat se bude i podpůrní doba jejího poskytování. Zároveň si finančně přilepší ti, kteří jsou sice delší dobu bez práce, ale příjmem dobrovolnickou práci pro obec v minimálním rozsahu 20 hodin, dokud neseženou práci. Bude vyžadována užší spolupráce mezi uchazeči o práci a úřady práce.

Na druhé straně je naším záměrem více zpružnit pracovní trh, ať už změnou zákoníku práce nebo formou daňového zvýhodnění krátkodobých úvazků pro lidi nad 50 let, rodiče s dětmi do 10 let, zdravotně postižené nebo studenty. Podmínky pro podnikání se liberalizují, postupně klesá daňová zátěž. To vše směřuje k větší motivaci a pomoci sehnat práci.

PETR NEČAS
MÍSTOPŘEDSEDA VLÁDY
A MINISTR PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

V souvislosti s novelami zákona o zaměstnanosti a dalších zákonů Navrhujeme změny na pracovním trhu

V souladu s Programovým prohlášením vlády navrhujeme další změny, a to především v oblasti politiky zaměstnanosti. Tato opatření, zejména při poskytování podpory uchazečům o zaměstnání, chceme úzce provázat se systémem pomoci v hmotné nouzi. „Chceme zavést jasná a srozumitelná pravidla aktivní politiky zaměstnanosti, která budou směřována k těm, kdo jsou na trhu práce znevýhodněni,“ říká RNDr. Petr Nečas, ministr práce a sociálních věcí.

I. ZÁKON O ZAMĚSTNANOSTI

Individuální akční plán

Všichni uchazeči o zaměstnání budou moci požádat úřad práce o vypracování individuálního akčního plánu na podporu jejich uplatnění na trhu práce. Úřadu práce je nově stanovena povinnost vypracovat individuální akční plán všem uchazečům o zaměstnání, kteří jsou vedeni v evidenci uchazečů o zaměstnání déle než 5 měsíců. Uchazeči o zaměstnání ale zároveň budou povinni poskytovat úřadu práce součinnost nejen při vypracování tohoto individuálního akčního plánu, ale i při jeho aktualizaci a vyhodnocování.

V této souvislosti se také zpřísňuje ustanovení, jež umožňuje vyřadit z evidence uchazečů o zaměstnání toho, který bez vážných důvodů nespĺní výše uvedené povinnosti. Stejně tak bude moci být z evidence uchazečů o zaměstnání vyřazen ten, kdo po 5 měsících vedení v této evidenci odmítne bez vážných důvodů nabízenou rekvalifikaci.

Pokračování na straně 2

Dále navrhujeme, aby s ohledem na situaci na trhu práce nebyli za skupinu znevýhodněnou na trhu práce již nadále považováni absolventi vysokých škol a mladí lidé do 25 let věku, ale aby se zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání věnovala jen mladým lidem do 20 let věku.

Podpora v NEZAMĚSTNANOSTI

Ministerstvo navrhuje změnit kritéria pro splnění podmínky pro vznik nároku na podporu v nezaměstnanosti. Dosud musel žadatel prokázat 12 měsíců zaměstnání nebo jiné výdělečné činnosti. Nyní by byla rozhodující doba důchodového pojištění uchazeče o zaměstnání.

Současně navrhujeme i změnu procentní sazby poskytování podpory v nezaměstnanosti a s ní související zkrácení podpůrní doby, po kterou je poskytována.

Po dobu prvních dvou měsíců bude poskytována podpora v nezaměstnanosti ve výši 65% průměrného měsíčního výdělku dosaženého v posledním zaměstnání, po dobu dalších dvou měsíců ve výši 50% a po zbytek podpůrní doby ve výši 45% (dnes platí, že první tři měsíce je 50% a po zbytek podpůrní doby 45%).

Podpůrní doba se zkracuje o 1 měsíc. To znamená, že do 50 let bude činit 5 měsíců, mezi 50 a 55 lety 8 měsíců a nad 55 let 11 měsíců. Tato opatření by měla lépe motivovat uchazeče o zaměstnání, aby se v co možná nejkratší době opětovně začlenili do trhu práce.

FOTO: © LISA F. YOUNG | DREAMSTIME.COM

Jak daleko do práce?

Pro lidi, kteří hledají zaměstnání, je někdy důležité vědět, jaké by měly spojení k novému zaměstnavateli, jak dlouho by cesta trvala a kolik by stála. Na internetové adrese www.portal.mpsu.cz mohou zájemci o zaměstnání tyto informace najít. Portál obsahuje 102 tisíc volných míst ze všech úřadů

práce v republice. Najít je lze v odkazu „zaměstnanost“. K přístupu na internet je například možné využít pět set tzv. informačních kiosků, jež jsou právě na úřadech práce. Asi 330 z nich se nyní postupně upravuje tak, aby s nimi mohli pracovat i nevidomí.

(RED)

Od srpna se mají důchody zvýšit v průměru o 465 korun Sněmovna schválila valorizaci

Poslanecká sněmovna otevřela na svém zasedání 1. dubna cestu ke zvýšení důchodů. Poslanci 158 hlasy ze 162 přítomných schválili vládní návrh novely, který to umožní.

FOTO: © ISABEL POULIN | DREAMSTIME.COM

Podle ministra práce a sociálních věcí Petra Nečase by kabinet měl penze od srpna zvýšit v průměru o 465 Kč. Novelu nyní posoudí Senát, pak prezident republiky. Teprve po schválení novely zákona bude moci vláda při-

jmout nařízení o zvyšování důchodů a ČSSZ a ostatní plátců důchodů (orgány sociálního zabezpečení ministerstva obrany, vnitra a spravedlnosti) zahájit realizaci vlastního zvyšování důchodů od srpnové splátky.

Zatím naposledy se penze zvýšily počátkem letošního roku, kdy je vláda zvedla v průměru o 3,9 procenta, tedy o 346 Kč. Průměrná penze tak dnes činí 9 111 Kč. Po valorizaci by od srpna měla být kolem 9 600 Kč. To znamená, že celkový nárůst penzí od 1. ledna 2008 dosáhne od srpna v průměru výše 811 Kč. Příští rok by se průměrné penze podle ministra Petra Nečase měly opět od ledna valorizovat a dosáhnout průměrné výše kolem 10 000 Kč.

Podle současného penzijního zákona je možné valorizovat důchody k 1. lednu tehdy, když inflace překročí deset procent. Novela, kterou dolní komora ve zrychleném režimu jednání schválila, počítá s tím, že by penze měl kabinet valorizovat už tehdy, pokud růst cen překročí pět procent.

Od loňského srpna do letošního ledna se podle ministra Petra Nečase ceny zvedly o 5,1 procenta. Stejně procento navrhuje penzistům přidat. Mimořádná valorizace se má týkat starobních, invalidních i pozůstalostních penzí. Pobírá je zhruba 2,7 milionu lidí. Na důchody se letos vydá přes 300 miliard Kč. Dodatečné zvýšení penzí si vyžádá dalších 6,65 miliardy Kč. Putovat by měly z vybraného důchodového pojištění. Valorizace by systémem do deficitu dostat neměla. Přebytek na důchodovém účtu bude za letošní rok po plánované srpnové valorizaci „symbolický“ – asi 1,5 miliardy Kč.

(RED)

Komunikovat je důležité

Jak české úřady komunikují s veřejností, zkoumalo už podruhé šetření European Monitor of Government Communications (EMGC).

Z průzkumu vyšli nejlépe hejtmani a ministerstva. V kategorii ministerstev se Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR umístilo na druhém místě za Ministerstvem dopravy ČR. Výzkum oslovil celkem 516 institucí, odpovědělo 376, tedy 73 procent z celkového počtu. Projekt EMGC monitoruje úroveň komunikace institucí veřejné správy v České republice. Jeho cílem je upozornit na to, že komunikace je důležitou součástí výkonu státní správy. „Povinností úřadů je informovat lidi. Právě v komunikaci s lidmi se projeví některé nedostatky, například při zveřejňování informací převládají úřední desky,“ uvedl Tomáš Studeník, ředitel společnosti Westminster, která výzkum v ČR organizovala. Podle něj úřady lépe komunikují s novináři a zástupci médií. Podle letošních výsledků má 65 procent institucí vlastní tiskový odbor, 34 procent zaměstnává tiskového mluvčího a 51 procent vydává pravidelně tiskové zprávy. Výzkum rovněž sledoval, zda mají úřady takzvaný jednotný vizuální styl. Ukázalo se, že téměř polovina má jednotnou grafickou úpravu pro tiskové materiály.

(KS)

Navrhujeme změny na pracovním trhu

Pokračování ze strany 1

Dále navrhujeme, aby podpora v nezaměstnanosti nebyla přiznána uchazeči o zaměstnání, který v posledních šesti měsících před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání bez vážných důvodů opakovaně, tj. nejméně dvakrát, sám ukončil vhodné zaměstnání, které mu zprostředkoval úřad práce. Jedná se o opatření, kterým má být zabráněno účelovým nástupům do zprostředkovaného zaměstnání a jejich opakovanému ukončování bez vážných důvodů jenom proto, aby uchazeč o zaměstnání vykazoval součinnost s úřadem práce.

Zpřísnění postihu NELEGÁLNÍ PRÁCE

Navrhujeme zvýšení pokuty za umožnění výkonu nelegální práce, a to ze 2 milionů Kč na 5 milionů Kč. Nelegální práce je jevem s vysokou společenskou nebezpečností. Fyzické osoby, které nelegální práci vykonávají, nejsou za tuto práci odměňovány odpovídající mzdou, pracují velice často v nevyhovujících pracovních podmínkách a v rozsahu překračujícím stanovenou týdenní pracovní dobu. Poznatzky z praxe ukázaly, že maximální možná výše pokuty 2 miliony Kč není dostatečným preventivním opatřením před nelegálním jednáním.

FOTO: © SOLDEANDALUCIA | DREAMSTIME.COM

ZELÉNÉ KARTY

Novelou zákona o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, bude zaveden nový druh povolení k dlouhodobému pobytu cizinců na území České republiky za účelem zaměstnání ve zvláštních případech, tzv. zelená karta.

Bude mít duální charakter, to znamená, že se bude jednat zároveň o povolení k zaměstnání i o povolení k pobytu. Smyslem této úpravy je odstranit administrativní překážky, jež brání operativnímu přístupu cizinců na trh práce. Jde o v profesie, které nejsou v době 30 dnů od nahlášení volného pracovního místa úřadu práce obsazeny českým občanem, občá-

nem jiného členského státu EU nebo jejich rodinnými příslušníky.

K tomuto účelu povede Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR centrální evidenci volných pracovních míst, jež mohou obsadit držitelé zelené karty. Potřebná data budou do této evidence se souhlasem zaměstnavatele automaticky přenášena z evidence všech volných pracovních míst po 30 dnech od jejich nahlášení, a dále volná pracovní místa označená Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR jako místa vhodná pro klíčový personál.

II. ZMĚNY ZÁKONA O POMOCI V HMO TNÉ NOUZI

Zákon o pomoci v hmotné nouzi upravuje poskytování pomoci prostřednictvím dávek osobám, které nemají dostatečné prostředky k získání obživy a tyto prostředky si nemohou z objektivních důvodů zvýšit.

Navrhované změny se týkají především dvou oblastí, a to výše příspěvku na živobytí a způsobu výplaty dávek pomoci v hmotné nouzi. Návrh formuluje odlišná pravidla pro stanovení částky živobytí u osob, které pobírají příspěvek na živobytí méně než 6 měsíců a více než 6 měsíců. Společně s novelizací zákona o dobrovolnické službě rozšiřuje možnosti příjemců dávek, resp. osob v hmotné nouzi, vymanit se z nepříznivé situace, popř. obdržet dávku pomoci v hmotné nouzi ve vyšší částce než člověk, který je méně aktivní.

Zároveň se určují jednoznačnější pravidla pro stanovení formy, v jaké bude dávka pomoci v hmotné nouzi poskytována. Účelem je zabránit užití dávky k jinému účelu, než ke kterému má sloužit. Současně se posiluje ochrana bydlení osob, a to výslovnou povinností ustanovit zvláštního příjemce v případech, kdy by hrozila ztráta bydlení v důsledku nedodržování platební disciplíny.

VÝŠE PŘÍSPĚVKU NA ŽIVOBYTÍ

Smyslem úprav je zvýhodnit osoby, které se skutečně snaží zvýšit si příjem vlastní prací, tedy pracují na „běžném trhu práce“ či v rámci institutů aktivní politiky zaměstnanosti – vykonávají veřejně prospěšné práce či krátkodobá zaměstnání, nebo které se snaží uchovat si, popř. rozvíjet své pracovní návyky a pracovní potenciál a vykonávají určité činnosti v rámci dobrovolnické služby.

Navrhujeme stanovit částky živobytí a v návaznosti na to i výši příspěvku na živobytí podle toho, zda osoba pobírá tuto dávku krátkodobě (tj. do 6

měsíců), nebo dlouhodobě (déle než 6 měsíců). Změny se týkají převážně osob, které si musejí zvyšovat příjem vlastní prací, a vztahují se k době, kdy takový člověk pobírá příspěvek na živobytí déle než 6 měsíců.

Navrhujeme, aby částka živobytí osob, které budou pobírat příspěvek na živobytí déle než 6 měsíců a musejí si zvyšovat příjem vlastní prací, přitom nejsou účastny „běžného trhu práce“ či programů aktivní politiky zaměstnanosti, a které:

- vykonávají dobrovolnickou službu v rozsahu alespoň 30 hodin měsíčně, odpovídala částce životního minima zvýšené o polovinu rozdílu mezi životním minimem osoby a existenčním minimem,
- vykonávají dobrovolnickou službu v rozsahu alespoň 20 hodin měsíčně, odpovídala částce životního minima,
- nevykonávají dobrovolnickou službu alespoň v rozsahu 20 hodin měsíčně, odpovídala vyšší existenčního minima.

Pro tyto účely se rozšiřují možnosti, za kterých osoby mohou vykonávat dobrovolnickou službu (změna zákona o dobrovolnické službě). Dobrovolnickou službu za výrazně zjednodušených podmínek budou moci organizovat i obce. Tato služba bude spočívat v pomoci obci v záležitostech, které jsou v jejím zájmu, jako je např. zlepšování životního prostředí, udržování čistoty a pomoc v oblasti kulturního rozvoje a sociální péče.

Způsob výplaty dávky

Způsob výplaty dávky pomoci v hmotné nouzi určuje plátec dávky. Návrh stanoví pravidla pro plátee dávky, která musí brát v úvahu při zvažování, zda bude dávka pomoci v hmotné nouzi vyplacena v hotovosti, na účet, ve formě poukázky apod. Plátee dávky bude muset zvažovat schopnosti a možnosti osoby v hmotné nouzi s dávkou hospodařit a využít ji k účelu, ke kterému byla poskytnuta.

Kromě pravidel pro řešení běžných případů navrhujeme zpřesnění situací, v nichž je plátee dávky povinen ustanovit zvláštního příjemce (z ochranných či sankčních důvodů). Pokud by hrozila ztráta bydlení, musí plátee dávky stanovit vždy zvláštního příjemce. Aby se cíl podařilo naplnit, prohlubuje se spolupráce mezi orgány poskytujícími dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky státní sociální podpory.

(RED)

Několik konkrétních příkladů

I. Vybrané modelové situace související se změnami zákona o zaměstnanosti

Individuální akční plán

FOTO: © DMITRIY SHIRONOSOV | DREAMSTIME.COM

Uchazeč o zaměstnání byl zařazen do evidence uchazečů. Po pěti měsících evidence mu úřad práce vypracuje individuální akční plán směřující k lepší možnosti uplatnění na trhu práce. Pokud se uchazeč o zaměstnání odmítne podílet na jeho vypracování, bude z evidence uchazečů o zaměstnání vyřazen.

Výše podpory v nezaměstnanosti

FOTO: © CAMMERAYDAVE | DREAMSTIME.COM

Uchazeči o zaměstnání, který měl v posledním zaměstnání průměrný čistý měsíční výdělek 14 529 Kč, bude náležet podpora v nezaměstnanosti po dobu prvních dvou měsíců ve výši 9 444 Kč měsíčně, tj. o 2 179 Kč vyšší než podle současné právní úpravy. Třetí měsíc bude mít podporu v nezaměstnanosti stejnou jako doposud, čtvrtý měsíc bude mít podle nové úpravy podporu ve výši 7 265 Kč, tj. vyšší už jen o 726 Kč, a po zbytek podpůrci doby bude mít vyšší podpory opět stejnou jako nyní.

Opakované ukončení zaměstnání

FOTO: © LINDA BAIR | DREAMSTIME.COM

Uchazeč o zaměstnání nastoupil do vhodného zaměstnání zprostředkovaného úřadem práce 1. února. Ve zkušební době ho bez vážných důvodů

17. února ukončil. Zaevidoval se opět na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání a byla mu přiznána podpora v nezaměstnanosti. Úřad práce mu znovu zprostředkoval vhodné zaměstnání, do kterého nastoupil 1. dubna. Tento pracovní poměr rozvázal k 30. červnu opět bez vážných důvodů. V následující evidenci uchazečů o zaměstnání od 3. července mu nebude podpora v nezaměstnanosti již náležet.

Zelené karty

Cizinec, který bude mít zájem o zaměstnání v České republice, si na internetu v seznamu pracovních míst vhodných pro držitele zelené karty vyhledá místo, které by mu vyhovovalo. Na zastupitelském úřadu České republiky požádá o vydání zelené karty na konkrétní pracovní místo. K žádosti bude muset mimo jiné doložit, že splňuje požadované kvalifi-

FOTO: © VITALIY PAKHNYUSHCHYY | DREAMSTIME.COM

kační předpoklady. Jeho žádost bude postoupena Ministerstvu vnitra ČR, které o vydání zelené karty rozhodne do 30 dnů. Cizinec poté do 14 dnů obdrží vstupní vízum k převzetí zelené karty, zelenou kartu si na území České republiky převezme a může nastoupit do zaměstnání. Oproti dosavadnímu stavu mu odpadne jednání s úřadem práce o vydání povolení k zaměstnání.

II. Vybrané modelové situace související se změnami zákona o pomoci v hmotné nouzi

Rámcové fungování změn, které jsou navrhovány v souvislosti se změnou zákona o zaměstnanosti a které se týkají výše příspěvku na živobytí v návaznosti na dobu jeho pobírání a míry snažení osoby změnit svoji nepříznivou sociální situaci, lze demonstrovat na příkladu níže uvedené osoby. Její chování se bude lišit a podle toho se bude lišit i výše pomoci, kterou získá prostřednictvím příspěvku na živobytí.

VÝCHOZÍ SITUACE:

Pan Novák, 35 let, žije sám (není společně posuzován s žádnou osobou), je nezaměstnaný, vedený v evidenci uchazečů o zaměstnání.

Odmítnutí zaměstnání

Panu Novákovi vypršel nárok na podporu v nezaměstnanosti (úřad práce), pobírá příspěvek na živobytí (pověřený obecní úřad) ve výši 3 126 Kč. Výše příspěvku na živobytí byla stanovena ve výši rozdílu mezi jeho příjmem (neměl žádný) a částkou živobytí, které v dané situaci bylo ve výši životního minima. Úřad práce nabídl panu Novákovi výkon krátkodobého zaměstnání, ale ten tuto možnost bez vážného důvodu odmítl (např. v měsíci únoru). Zákon o pomoci v hmotné nouzi stanoví, že osoba, která bez vážných důvodů odmítne vykonávat krátkodobé zaměstnání, není osobou v hmotné nouzi. Příspěvek na živobytí bude panu Novákovi odejmut. Osobou v hmotné nouzi se stane nejdříve po uplynutí 3 měsíců následujících po měsíci,

FOTO: © LAURENT HAMELS | DREAMSTIME.COM

v němž krátkodobé zaměstnání odmítl (v daném případě v červnu).

Aktivní hledání zaměstnání

Pan Novák nalezne zaměstnání, jeho příjem není vysoký, protože zaměstnání, které bylo jediné dostupné, je pouze na částečný úvazek. I nadále hledá lepší zaměstnání. Příjem z výdělečné činnosti pro účely příspěvku na živobytí bude započten jen ze 70%. V případě čistého příjmu ve výši 5 000 Kč by bylo započteno pouze 3 500 Kč, z této částky budou odečteny rovněž náklady na bydlení ve výši 1 050 Kč. Jiný příjem pan Novák nemá.

Kromě výhodnějšího zápočtu příjmu bude ve výši dávky pozitivně zohledněno to, že se snaží nalézt lépe placené zaměstnání (např. na plný úvazek) apod. Výše příspěvku na živobytí bude ve výši rozdílu mezi příjmem pana Nováka (2 450 Kč) a jeho živobytím (3 126 Kč), tj. 676 Kč. Spolu s příjmem ve výši 5 000 Kč tak získá čistý příjem 5 676 Kč. Odečteme-li z této částky náklady na bydlení, v předpokládané výši 1 050 Kč, čistý příjem na živobytí získá ve výši 4 626 Kč.

Vykonávání dobrovolnické služby

Panu Novákovi vypršel nárok na

podporu v nezaměstnanosti od úřadu práce a 6 měsíců pobírá příspěvek na živobytí. V posledním měsíci byla výše příspěvku 3 126 Kč. Jiný příjem nemá. Od následujícího (sedmého) měsíce začne pobírat příspěvek na živobytí ve výši 2 020 Kč (který se rovná částce existenčního minima). Po uplynutí dvou měsíců, v nichž pan Novák pobíral příspěvek na živobytí v této výši (2 020 Kč), začne vykonávat dobrovolnickou službu pro obec.

V prvním měsíci tuto službu vykonával 22 hodin (odklázel sněh), a proto v tomto měsíci se mu příspěvek na živobytí zvýší na 3 126 Kč (životní minimum). V dalším měsíci provede jarní úklid v obci a pomůže při odstranění následků víchřice, která obec postihla, a celkově takto vykonává dobrovolnickou službu 32 hodin. Výkon dobrovolnické služby pro obec se pozitivně odrazí ve výši příspěvku na živobytí, který se mu dále zvýší na 3 679 Kč. Pan Novák díky své aktivitě pro obec získá příspěvek na živobytí o 1 659 Kč vyšší než v měsíci, ve kterém nevykonával dobrovolnickou službu nebo jinou práci.

Pokud pan Novák v některém z dalších měsíců přestane vykonávat dobrovolnickou službu, hledá si zaměstnání, avšak není úspěšný, bude pobírat příspěvek na živobytí ve výši 2 020 Kč a v dalších měsících, podle rozsahu své „pracovní aktivity a dobrovolnické služby“ se mu výše příspěvku na živobytí zvýší buď na částku životního minima, nebo i výše.

(RED)

Intervenční centrum jako nová sociální služba má za sebou rok existence Kdo pomáhá obětem domácího násilí?

Nová sociální služba – intervenční centrum – vznikla ze zákona jako jeden ze tří pilířů (ještě Policie ČR a justice), které by měly vést ke zlepšení ochrany před domácím násilím. Povinností intervenčního centra je poskytovat ambulantní (pobytové) služby osobám ohroženým domácím násilím v případech, kdy policie vykáže ze společné domácnosti násilnou osobu, nebo v případech, kdy se oběti samy obrátí s žádostí o pomoc nebo radu.

V České republice působilo v roce 2007 celkem 15 intervenčních center (IC). V roce 2007 bylo vykázáno 862 násilných osob, v těchto rodinách bylo přítomno 941 nezletilých dětí. Bylo vykázáno i osm žen, které se dopouštěly převážně transgeneračního násilí vůči rodičům a prarodičům. Intervenční centrum Praha zaznamenalo v roce 2007 celkem 59 případů.

Jak vypadá PRÁCE INTERVENČNÍHO CENTRA?

Jakmile intervenční centrum obdrží fax od Policie ČR s rozhodnutím o vykázání, musí do 48 hodin oslovit ohroženou osobu. Při prvním kontaktu je třeba navodit pocit důvěry, poskytnout krizovou intervenci oběti a nabídnout jí osobní setkání v intervenčním centru. Přibližně 90% ohrožených osob nabídku přijímá a nejpozději druhý nebo třetí den po vykázání násilného partnera přichází osobně do Intervenčního centra Praha, Praha 9-Černý Most, Šromova 861. Zde pomáhají sociálně právní poradci při sepsání různých podání a poskytují jednorázově nebo opakovaně ohrožené osobě potřebné informace a instrukce.

Ohrožené osoby se odhodlávají důsledněji řešit domácí násilí v průměru po 5–6 letech soužití, kdy opakovaně zažívají fyzické útoky (facky, rány pěstí, kopání, vláčeni za vlasy, lámání rukou, úder do těla i do hlavy), jejichž intenzita postupem času sílí. Partner domácí násilí páchá v soukromí, proto je typické, že ohrožené osoby nemívají přímé důkazy a svědky útoků.

DOMÁCÍ NÁSILÍ NENÍ „ITALSKÁ“ DOMÁCNOST

Čím se odlišuje domácí násilí od tzv. italských domácností? V jednoznačně rozdělených rolích. Hned na začátku vztahu vytváří jeden z partnerů pravidla soužití, druhý se celkem ochotně podřizuje. Často si ohrožená osoba ani nevšimne, že násilník zpočátku nenápadně, později otevřeně kontroluje dodržování pravidel. Konflikty vznikají při jejich porušování, nerespektování. Proto v ohrožené osobě brzy vzniká silný pocit viny. Sama sebe viní za agresi partnera. Ona přece byla ta, kdo něco nesplnil... Role partnerů jsou při domácím násilí neměnné – jasně dané – jeden má moc a absolutní kontrolu nad tím

FOTO: © DUARD VAN DER WESTHUIZEN | DREAMTIME.COM

druhým. Rozhodování násilníka se týká veškerého života v rodině: partner může ženu odříznout od všech sociálních kontaktů i od kontaktů s nejbližší rodinou.

Příklady mluví za vše

K nejdrastičtějším případům v IC Praha, kdy byl muž vykázán a zároveň obviněn z trestného činu týrání blízké osoby, patří příběh paní Věry. Když přivedla svého přítele poprvé do rodiny, byla reakce rodičů jednoznačná. Měli pocit, že to pro jejich dceru není vhodný partner. Dcera se však tajně vdala, protože čekala dítě. Do partnera byla zamilovaná, obdivovala jeho úspěchy v podnikání. Brzy po svatbě pochopila, že její muž má dvě tváře. Umí být úspěšný v práci a dokáže se prosadit. Bohužel tak, jak si uměl vyřizovat útyky s konkurencí, stejně brutálně nastolil pořádek i v rodině. První facka padla již v době těhotenství. Brzy následovaly další, zdánlivě drobné incidenty – hrubosti, nadávky, rány do těla, vyhrožování. Rozhodoval o všem – o financích, jejich přátelích, volném čase, penězích. Vnutil jí představu, že je ve všem neschopná a nedostatečná, trpěla pocitu viny, že je to ona, která provokuje jeho agresi. Uzavřela se i před nejbližší rodinou. Domácí násilí prožívala dvanáct let, ale nejvíc ji mrzelo, že svědkem útoků a vulgárního napadání je syn. Případ vyvrcholil v posledních dvou letech. Žena přestávala být jen pasivním příjemcem domácího násilí. Už nemlčela, když jí něco vytkl nebo ji

ponížil. Týral ji, děsila se, když odemklal dveře. Teprve v okamžiku, kdy před ní šerموval zbraň, sykal na ni (aby u sousedů neslyšeli), že je nula, k ničemu, že její povinností je zastřelit se, pochopila, že už s partnerem být nechce. Šlo jí o život. Partner si byl tak jistý sám sebou, že se odešel napít do kuchyně. Stačila vyběhnout ven a vzápětí nahlásila případ na policii. Manžel byl vykázán a ženu oslovilo Intervenční centrum Praha. V současné době je násilná osoba vyšetřována pro týrání blízké osoby, je ve vazbě, žena podala návrh na svěření syna do své péče a návrh na rozvod. V intervenčním centru byla od zadržení násilného manžela asi pětkrát. Souběžně navštěvuje psychiatra, který jí velice pomohl. Zjistil u ní probíhající posttraumatickou stresovou poruchu a začal ji léčit. Ukazuje se totiž, že asi polovina žen, které dlouhodobě zažívají domácí násilí, trpí touto poruchou, kterou např. trpí lidé z válečných oblastí nebo ti, kteří byli svědky usmrcení blízkého člověka nebo mimořádné hrůzy.

Týmy, které řeší problematické případy

Povinností intervenčních center je také koordinace interdisciplinární spolupráce v kraji. V Praze vznikly čtyři týmy, které kopírují policejní obvody. V každém týmu jsou zástupci Policie ČR, Městské policie Praha, orgánu sociálně právní ochrany dětí, přestupkových oddělení, justice a neziskových organizací. Jednou za dva měsíce při setkáních týmy mj. řeší problematické případy, kde se ochrana ohrožených osob nedaří. Intervenční centrum od dubna 2008 připravilo pro sociální pracovníky nový čtyřdenní kurz s názvem Psychologické dovednosti ve vztahu k domácímu násilí v rámci projektu Vzdělávání pracovníků sociální sféry Centra sociálních služeb Praha. Vzdělávání je zaměřeno na psychologii obětí a násilníka, pronásledování (stalking) a šikanu.

PHDr. MARIE ŠUSTEROVÁ,

VEDOUČÍ INTERVENČNÍHO CENTRA PRAHA – CENTRUM SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRAHA

Jste ohrožen/a domácím násilím?

Jediná rada je: Využijte všech možností poradenství a konzultací poraden pro oběti domácího násilí, intervenčních center, manželských nebo občanských poraden ve svém okolí nebo v nejbližším městě. Žijete-li na venkově, kontakty na poradny získáte na sociálním odboru nebo odboru péče o rodinu a dítě. Kontakt: Centrum sociálních služeb Praha, Intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím, Praha 9-Černý Most, Šromova 861; k osobní návštěvě se můžete objednat na telefonech: 604 231 085, 739 440 771, 731 056 701, 281 861 580, 281 911 883.

PORADNA

Zaměstnávání cizince s trvalým pobytem v České republice

Máme k vám následující dotaz. Jsme společnost s ručením omezeným. V současné době pro nás vykonává některé práce ukrajinský občan na základě živnostenského listu. Tento občan má povolení k trvalému pobytu. Rádi bychom tohoto konkrétního občana zaměstnali v trvalém pracovním poměru. Jelikož nemáme s touto problematikou žádné zkušenosti, potřebujeme poradit, jak postupovat, co kam podle zákona o zaměstnanosti hlásit.

FOTO: © MILLAN | DREAMTIME.COM

Podle § 98 písm. a) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o zaměstnanosti“, povolení k zaměstnání se nevyžaduje k zaměstnání cizince s povolením trvalým pobytem.

Zaměstnavatel je povinen podle § 102 odst. 2 zákona o zaměstnanosti vést mj. evidenci všech cizinců, které zaměstnává. Evidence musí obsahovat tyto údaje: identifikační údaje cizince, adresu v zemi trvalého pobytu a adresu pro doručování zásilek, číslo cestovního dokladu a název orgánu, který jej vydal, druh práce, místo výkonu práce a dobu, po kterou by mělo být zaměstnání vykonáváno, a dále pohlaví těchto fyzických osob, zařazení podle odvětvové (oborové) klasifikace ekonomických činností, nejvyšší dosažené vzdělání, vzdělání požadované pro výkon povolání a den nástupu a den skončení zaměstnání. Podle § 102 odst. 3 tyto údaje vedené v evidenci zaměstnavatele lze sdělovat, jen dají-li k tomu tyto osoby písemně

souhlas nebo v případech, kdy tak stanoví zvláštní zákon nebo mezinárodní smlouva, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas a již je Česká republika vázána.

Nastoupí-li do zaměstnání cizinec uvedený v § 98 písm. a), u kterého se nevyžaduje povolení k zaměstnání, je zaměstnavatel povinen o této skutečnosti písemně informovat příslušný úřad práce nejpozději v den nástupu této osoby k výkonu práce. Písemná informace obsahuje údaje vedené v evidenci, kterou je zaměstnavatel povinen vést podle § 102 odst. 2 (§ 87 zákona o zaměstnanosti). Místní příslušnost úřadu práce se řídí místem, ve kterém je nebo má být zaměstnání vykonáváno (§ 7 odst. 3).

Podle § 140 odst. 2 písm. d) zákona o zaměstnanosti se právnická osoba dopustí správního deliktu tím, že neplní oznamovací povinnosti podle tohoto zákona nebo nevede evidenci v tomto zákoně stanovené, za který jí může být úřadem práce uložena pokuta do 500 000 Kč.

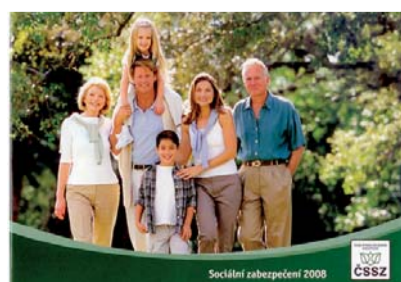
(BIC)

ČSSZ

Aktualizované vydání úspěšných publikací

Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) vydala nová znění dvou úspěšných brožur – Sociální zabezpečení v roce 2008 a Příručka OSVČ pro oblast sociálního zabezpečení v roce 2008.

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ V ROCE 2008

Tato brožura přináší informace z celé oblasti, kterou spravuje ČSSZ. Nechybí postupy výpočtu dávek nemocenského pojištění, důchodů nebo pojistného na sociální zabezpečení, to vše včetně konkrétních příkladů.

Ti, kteří migrují za prací, v publikaci najdou část věnovanou sociálnímu zabezpečení v mezinárodním kontextu, organizace i podnikatelé zase typy na elektronické podávání dokumentů.

PŘÍRUČKA OSVČ PRO OBLAST SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ V ROCE 2008

Druhou příručku ČSSZ vydala především pro osoby samostatně výdělečně činné. Formou otázek a odpovědí, včetně praktických příkladů, je chce provést důchodovým a nemocenským pojištěním či pojistným na sociální zabezpečení. Ambicí této publikace je stát se přehledným a srozumitelným zdrojem informací pro všechny, kteří podnikají, nebo se podnikat chystají. ZDROJ: ČSSZ

PŘÍRUČKA OSVČ
pro oblast sociálního zabezpečení
v roce 2008

Vzdělávání pro pracovníky sociální péče

Takový je název dvouletého projektu České asociace pečovatelské služby (ČAPS), který byl 21. března ve Velkém sále pražského paláce Charitas zakončen konferencí. Na ní byly prezentovány výstupy z projektu, které výrazně zlepšují odbornou připravenost pečovatelů pro práci se seniory a lidmi s postižením v jejich domácnostech.

Náměstek ministra práce a sociálních věcí Marián Hošek s oceněnými autorkami tří nejlépe zpracovaných kazuistických případů – Zdeňkou Jurenkovou, Zdenkou Knofličkovou a Evou Šilovou.

FOTO: ČAPS

KONCEPCE JEDNOTNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Při realizaci projektu se vycházelo z důkladné analýzy terénu, kterou uskutečnila Česká asociace pečovatelské služby (ČAPS). V České republice sdružuje přibližně 200 organizací s terénními sociálně zdravotními službami. Realizační tým využil originální metodiky: výukové předměty měly 28 odborných garantů – psychology a psychiatry, zdravotní sestry, lékaře, sociální pracovníce, ergoterapeuty

a hygieniky. Ti vytvořili základní učební texty a v nich proškoliili téměř 200 lektorů, kteří dále působili v jednotlivých regionech. Za dva roky se v několika etapách proškoliilo 615 pracovníků v sociálních službách. Unikátem je, že jednotné vzdělávání souběžně probíhalo v osmi regionech ČR. Projekt vytvořil celorepublikový, obsahově i kvalitativně jednotný vzdělávací systém, a položil tak základy pro celoživotní vzdělávání této profese. O kurzy byl enormní zájem, o čemž svědčí databáze ČAPS s více než 1 000 dalších zájemců o proškolení.

Publikace s kazuistickými případy

Na konferenci, které se mj. zúčastnili také náměstek ministra práce a sociálních věcí pro oblast sociální politiky, sociálních služeb, rodinné politiky Marián Hošek a ředitel odboru sociálních služeb MPSV Martin Žárský, byla představena publikace nejlepších kazuistických případů, které vypracovali účastníci kurzů. Oceněny pak byly tři nejlépe zpracované případy z terénu účastníků vzdělávání, a to od Zdeňky Jurenkové, Zdenky Knofličkové a Evy Šilové.

Publikace ukazuje profil činnosti, se kterými se setkávají pracovníci v sociálních službách ve své každodenní praxi. Jednotlivé případové studie byly vybrány tak, aby zachytily co nejširší spektrum uživatelů služeb, různorodost prostředí, ve kterých bývají služby poskytovány, i pestrost forem práce, které jsou pro zabezpečení klientů sociálních služeb používány. Publikace není určena jen odborníkům, ale všem zájemcům o pečovatelský.

Dvouletý projekt Vzdělávání pro pracovníky sociální péče byl podpořen v letech 2006–2008 z prostředků Evropského sociálního fondu ESF (80%) a státního rozpočtu ČR (20%) v celkové výši více než 10 milionů korun.

ZDROJ: ČAPS

System kvality v sociálních službách

Tento projekt odboru sociálních služeb Ministerstva práce a sociálních věcí ČR se dělí na dvě části: projekt Vzdělávání inspektorů kvality sociálních služeb a projekt Vzdělávání v zavádění standardů kvality sociálních služeb. Výstupy z obou byly prezentovány na celostátní konferenci, která se konala 18.–19. března v pražském hotelu Pyramida.

Vzdělávání inspektorů kvality sociálních služeb

Projekt Vzdělávání inspektorů kvality sociálních služeb (dvouletý projekt s termínem ukončení realizace v březnu 2008) vznikl z potřeby personálně zajistit systém inspekce sociálních služeb a nastavit metodiku práce inspektorů. Nově vyškolení inspektorů – specializovaní odborníci – budou provádět inspekce poskytování sociálních služeb v týmech vedených zaměstnanci krajských úřadů a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Inspekce znamenají pro poskytovatele sociálních služeb státní kontrolu registračních podmínek, plnění povinností poskytovatele a standardů kvality sociálních služeb.

PROGRAM odborné přípravy

V rámci projektu byl vytvořen program odborné přípravy specializovaných odborníků – inspektorů kvality sociálních služeb – a dle něj vyškoleni 91 inspektorů, z nichž 74 obhájilo své portfolio a do budoucna bude moci vykonávat inspekce kvality sociálních služeb. Inspektorů získali během vzdělávání znalosti právních předpisů ze sociální oblasti a dalších souvisejících témat, jakož i schopnost rozpoznat naplňování standardů kvality sociálních služeb. Metodické postupy při provádění inspekce si navrhovali přímo u poskytovatelů, kteří se do projektu dobrovolně zapojili. Vyškolení inspektorů doplnili stav externích inspektorů téměř do počtu 120 osob, které eviduje MPSV.

PRŮBĚŽNÉ vzdělávání

Kromě přípravy nových inspektorů byl projekt zaměřen také na průběžné vzdělávání všech specializovaných odborníků – inspektorů kvality sociálních služeb, které musí externí

Na úvod celostátní konference k projektu System kvality v sociálních službách zvolil systém inspekce místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Petr Nečas.

FOTO: TR

inspektorů kontinuálně absolvovat. Pro hodnotný systém vzdělávání bylo též potřebné stanovit kritéria pro lektory inspektorů a umožnit jejich proškolení v potřebných oblastech.

Metodika inspekce sociálních služeb

Stěžejním výstupem projektu je metodika inspekce sociálních služeb, která byla vytvořena konzultačním procesem odborníků z oblastí sociálních služeb, zástupců krajských úřadů a Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Metodika vymezuje postupy inspektorů při kontrole u poskytovatele, průběh fáze přípravné a poinspekční, specifikuje typy inspekce, jejich plánování a organizování kontrolními orgány. Pro jednodušší práci

inspektorů byl též vytvořen a pilotně ověřen softwarový program.

Projekt realizovalo formou veřejné zakázky pro MPSV sdružení společnosti EuroProfis, s. r. o., Hestia, o. s., INSTAND, o. s., a Vzdělávací centrum pro veřejnou správu ČR, o. p. s.

Vzdělávání v zavádění standardů kvality sociálních služeb

Aktivity druhého dílčího projektu Vzdělávání v zavádění standardů kvality sociálních služeb (dvouletý projekt s termínem ukončení realizace v září 2008) realizuje odbor sociálních služeb MPSV ve spolupráci s koordinátorem projektu, společností EuroProfis, s. r. o., a dodavatelem dílčích aktivit projektu, společností

Jedna z oceněných kazuistických prací

ZDENKA KNOFLIČKOVÁ:
POCIT OSAMĚLOSTI MŮŽE BÝT DŮVODEM KONFLIKTŮ A ZLOBY...

Mou pracovní náplní je rozvoz obědů seniorům. Dovážku oběda si asi před rokem objednal i pan Václav. Bydlí v domku na okraji městečka, je mu 85 let a krátce předtím ovdověl. Kdysi pracoval jako opravář šicích strojů. Těší se celkem dobrému zdraví. Má syna, který za ním dle možností dojíždí z velkého města. Asi měsíc bylo vše v pořádku, ale potom si začal pan Václav stěžovat. Zpočátku to bylo jen občas, někdy na tvrdé maso, nevhodnou přílohu, někdy byla polévka hustá, jindy zase řídká. Když se stížnosti začaly stupňovat, oznámila jsem to své vedoucí. Ta za panem Václavem zajela a chtěla věc nějak řešit. Vrátila se po dvou hodinách s tím, že to nebude tak jednoduché a zřejmě se mu nezavděčí nikdo s ničím. Stížnosti pana Václava nabývaly na intenzitě. Každý den v 7 hod. ráno zvonil telefon a všichni jsme věděli, kdo volá a co chce. Zašly jsme s vedoucí za provozní kuchyně. Ten se vydal taky na návštěvu, ale dostal vynadáno a doporučení, ať se kuchaři naučí vařit. Zavolala jsem jeho synovi, abych jej o všem informovala, ale ten jen pokrčil rameny s tím, že jemu taky nadává a kritizuje téměř všechno. Dokonce to došlo tak daleko, že když jsem přinesla oběd, tak jej přede mnou s patřičným komentářem vyhodil slepicím, aniž by ho ochutnal. Situace se stala neřešitelnou a pan Václav dostal nálepku „konfliktní klient“.

FOTO: © SANDOR MAGSO | DREAMSTIME.COM

V září jsem nastoupila do kurzu. Když nám při přednášce psychologie paní Ůlehlková mimo jiné říkala, že za zlobou a nespokojeností klienta se třeba může skrývat bezmoc a beznadě, se kterou si člověk neví rady, a vlastně volá o pomoc tímto způsobem, hned jsem si vzpomněla na pana Václava a rozhodla se, že teorii vyzkouším v praxi. Rozvážím denně 85 obědů a na individuální přístup není čas, přesto jsem si chvíli přece jen našla. Když jsem mu druhý den přijížděla k domku pana Václava, stál u branky a hned, jak mě uviděl, začal nadávat, co mu to zase nesu za „blaf“. Usmála jsem se na něj a zeptala se, proč se pořád tolik mračí a pochválila jeho zahrádku. Pozval mě dál a chvíli jsme si povídali. Dozvěděla jsem se, že co mu umířela žena, cítí se sám, syn za ním moc nechodí, nemá na něj čas a vnoučata mají spoustu jiných zájmů než navštěvovat dědu. Uvědomila jsem si, že ne jídlo, ale samota, se kterou se nemůže smířit, je hlavní příčinou jeho zloby a nespokojenosti a já jsem vlastně jediná, kdo za ním pravidelně dochází. Bylo mi ho líto a chtěla jsem mu nějak pomoci. Rozhodla jsem se, že mu každý den věnuji pár minut času, aby aspoň na chvíli zapomněl na svou samotu. Od té doby si každý den chvíli povídáme. Vypráví o vnoučatech, synovi, o manželce, kterou měl rád, a já mu zase povídám, jakou hromadu brambor kuchaři museli oloupat, kolik řízků naklepali, jak se snaží, aby všem jídlo chutnalo, a někdy přidám i nějakou historku z kuchyně. Najednou začalo panu Václavovi chutnat. Každý den mě vyhlídí a už se prý těší na oběd. Chválí kuchaře, jak jim to vaření najednou jde. Dokonce si objednal i donášku nákupu a léků, takže za ním třikrát týdně dochází i moje kolegyně, a pan Václav září spokojeností. I já mám dobrý pocit a často si vzpomenu na přednášky z psychologie a psycholožku paní Ůlehlovou.

Fides Populi, s. r. o. (Detailní zmapování a analýza současného stavu vzdělávání v zavádění zákonných a druhových standardů kvality, Iničální vzdělávání průvodců v zavádění standardů kvality sociálních služeb).

POJETÍ A principy druhových standardů

Na počátku projektu proběhlo detailní zmapování současné úrovně vzdělávání v zavádění standardů kvality sociálních služeb. Dále bylo otevřeno internetové diskusní fórum k otázce zavádění druhových standardů kvality sociálních služeb. Následovala práce expertní skupiny, jejímž cílem bylo definovat pojetí a principy druhových standardů. Výstupem práce jejích členů byl dokument vymezující druhové standardy jako upřesňující standardy zákonné, dobrovolnou aktivitu poskytovatelů garantovanou asociacemi poskytovatelů. Na základě těchto poznatků MPSV připravuje veřejnou zakázku, která rozvoj druhových standardů kvality sociálních služeb podpoří.

8 diskusních setkání

Zákonným standardům kvality sociálních služeb se věnovala série osmi diskusních setkání, kterých

se účastnili zkušení poskytovatelé, inspektoré kvality, školení průvodci a vzdělavatelé v oblasti standardů kvality sociálních služeb s cílem ujasnit výklad standardů a zmapovat dobrou praxi jejich naplňování. Výstupy těchto setkání budou zveřejněny ve sborníku pro poskytovatele. Připravována je také příručka pro uživatele, která vysvětlí standardy kvality sociálních služeb jednoduchým způsobem.

Vzdělávání průvodců v zavádění standardů kvality

Další stěžejní aktivitou je vzdělávání 60 průvodců v zavádění standardů kvality sociálních služeb, kteří formou konzultačního procesu pomohou poskytovatelům sociálních služeb v zavádění zákonných standardů kvality. Pečlivě vybraní účastníci kurzu prošli podrobným proškolením a testováním metodikou pro výkon jejich průvodcovské činnosti, kterou připravila pracovní skupina. Jména průvodců, obsah vzdělávání i metodika jejich činnosti budou na webových stránkách MPSV.

Více informací o projektech naleznete na internetových stránkách www.iqss.cz a www.sqss.cz.

(72)

Dejte své nápady na papír a my vám je pomůžeme uskutečnit!

Společnost OKD pomáhá prostřednictvím nově založené Nadace OKD realizovat projekty zaměřené na zlepšení života obyvatel, a to zejména v moravskoslezském regionu. Nadace podporuje projekty ve čtyřech základních programech: zdravotním a sociálním, vzdělání a společnosti, rozvoje regionu a v programu „Pro Evropu“ určeném neziskovým organizacím. Více informací najdete na www.nadaceokd.cz.

„Uvědomujeme si svůj díl odpovědnosti za region, v němž působíme.“
Dr.-Ing. Klaus-Dieter Beck, předseda představenstva a generální ředitel OKD

Tip

Jak se vyhnout konfliktům (nejen) na pracovišti

Dnes více než v minulosti platí, že na poli osobních i profesních vztahů dosahují úspěchu diplomaté schopní nacházet kompromisy. Diplomacie se vyhýbá přímé konfrontaci. Takové jednání je však spojeno se značným rizikem a poskytuje možnost kritiky, jíž chytrý protivník využije ve svůj prospěch. Umění diplomacie proto spoléhá raději na jiné strategie: nacházení tvůrčích řešení, pokusy o nové způsoby řešení konfliktů a apelování na mezilidskou pospolitosť navzdory všem protikladům.

Následující čtyři varianty představují možnosti, jak hovořit o rozdílných názorech.

NESOUHLAS

„Ne, celá věc se má zcela jinak, a to...“

Tím začne boj argumentů, který zpravidla končí bezvýsledně. Každý trvá na svém stanovisku a rozčiluje se nad nerozumem druhého. Oba protivníci jsou pyšní na to, že obhájili své stanovisko, i když tím ničeho nedosáhli. Co do svého výsledku je nesouhlas nediplomatický a agresivní.

TOLERANCE

„Akceptuji, že máte na danou věc tento názor. Já to nicméně vidím jinak.“

Tímto postojem na soupeře neútočíte, ale také mu nevyčítáte vstřícnost. Výsledek je nerozhodný, ale přece jen nechává otevřené dveře dalšímu jednání.

VSTŘÍCNOST

„To, co říkáte, stojí za úvahu. V bodech A a B s vámi souhlasím, ale měl bych k tomu poznámku...“

Toto je diplomacie na jednoduché úrovni. Vycházíte svému protějšku vstřícně a doufáte, že i on se k vám bude chovat zdvořile. Tento postup vede ke kompromisu.

PARTNERSTVÍ

„Přesně tak. A jaké použijete metody, abyste zároveň bral ohled na mé záležitosti?“

Diplomacie na vysoké úrovni považuje rozpory za výzvu a šanci. Souhlasíte, protože v názoru druhého najdete záchytný bod, který vám pomůže zajistit si podporu vašich cílů. Samozřejmě nemusíte mít stejné zájmy jako vaši spojenci. Abyste si je získali, stačí, když projevíte živý zájem o věci, které jsou pro ně důležité.

Diplomaté, kteří musí často jednat s protivníky – tedy lidmi, kteří k nim přistupují s nejrůznějšími pocity od skepse až po neskrývaný odpor, využívají pravidla nalézání podobností k tomu, aby překonali nedůvěru a antipatie. Drží se následujících pravidel:

Hovořte o tom, co vás spojuje, ignorujte to, co vás rozděluje

Něco máte společné vždy: přání dospět v rozhovoru k dohodě. Kromě toho si obě strany přejí, aby s dohodou byli všichni spokojeni. Jakmile se dostanete k věci, nezdržujte se rozdíly. Přestaňte vyvracet různá tvrzení, stavět věci do správného světla nebo se přít o to, kdo má pravdu. Přijměte názor vašeho partnera jako daný. Zjistěte, v čem se vaše názory shodují, a pokuste se k sobě najít cestu nejprve v rámci těchto oblastí.

Dejte najevo, že máte na dohodě zájem

FOTO: © FRED GOLDSTEIN | DREAMSTIME.COM

Nepředstírejte nezištnost. Nikdo vám neuvěří, že vám jde jen o blaho druhého a že pro sebe nečekáte žádnou odměnu. Mnohem snáze se dopracujete k nějakému výsledku, pokud přesně víte, co od sebe vzájemně můžete očekávat.

Hovořte o dobrých stránkách a úspěších druhého

Mezi přáteli je to snadné – ale mezi nepřejícnými kolegy? K rozvaděnému týmu byl povolán psycholog, protože skupina nebyla schopna vyřešit své konflikty. Když se psycholog zeptal prvního zaměstnance, co se mu líbí na vedoucím obchodního oddělení, dostalo se mu odpovědi: „Že se na osm týdnů v roce hodí marod a aspoň v té době mě neruší v práci.“ To není zrovna kompliment. A přesto to byl počátek rozhovoru, na jehož konci se ukázalo, že si potají přece jenom cení některých schopností svého nadřízeného.

Vyjmenujte co nejvíce společného

Nestačí, že jste si vědomi toho, co máte společné. Je třeba přiznat to nahlas: „V této otázce smýšlím stejně jako vy.“ Zeptejte se také svého

partnera, kde on vidí shody s vámi. Tím i zarputilého protivníka přimějete k tomu, aby si všiml spíše toho, co vás spojuje, než toho, co vás rozděluje. A pak vám zbývá jen položit otázku: „Co musíme ještě změnit, abychom si mohli porozumět?“

Prezentujte svůj názor tak, aby váš partner nemohl odpovědět záporně

Ten, kdo vám třikrát řekne ano, bude mít velmi pravděpodobně tendenci odpovědět ano i po čtvrté. Ptejte se tedy:

- Souhlasíte s tím, abychom tomuto problému věnovali alespoň půl hodiny?
  - Nemyslíte také, že když se dohodneme, bude to prospěšné pro nás oba?
  - Souhlasíte s tím, že na začátku každé vysvětlí, o co mu jde?
- Nikdy na tyto zdánlivě samozřejmosti nezapomínejte jenom proto, že se chcete dostat přímo k jádru věci.

Reagujte na námitku jako na otázku

Nikdy se vůči námitce nebraňte odporem. Tím byste svému partne-

rovi nepřímou sdělili: vaše námitka je neoprávněná. To ho podnítí k tomu, že se postaví do opozice a bude chtít dokázat, že musíte brát jeho výhrady vážně. Raději s jakoukoli závažnou námitkou – zejména pokud jste s ní nepočítali – zacházejte tak, jako by to byla otázka. Přeformulujte:

„To je příliš drahé.“ na: „Není to příliš drahé?“

„To budeme mít ale potíže s finančním úřadem.“ na: „Nezamítne nám to finanční úřad?“

„To je ale výhodné především pro vás!“ na: „Jaký z toho budeme mít prospěch my?“

Někdy se při řešení problémů točíme stále v kruhu, a přitom za tím nevězí nevyřešený problém. To se může stát například tehdy, kdy se jeden ze zúčastněných vsukrytu duše řešení obává, protože momentální stav, kdy jsou věci ještě nevyjasněné, je pro něj výhodnější. K vašemu diplomatickému umění by měla patřit schopnost těmto rušivým manévřům zabránit, aniž byste se k jejich původci chovali příliš příkře.

Pokud jste chytře prosadili svůj cíl, zbývá ještě jedna věc, na kterou si musíte dát pozor: chytrý diplomat se nechlubí svým úspěchem. Nikdy neříkejte: „Teď jsi udělal přesně to, co jsem chtěl. Vidíš, že jsem už od začátku měl lepší nápad než ty?“ Diplomáté volí taktiku opačnou a dbají na dvě věci:

1. Zdůrazňují výhody, které dohoda partnerovi přináší. O svém vlastním užitku hovoří spíše jako o nepodstatné okolnosti, kterou je prostě nutno zajistit, aby bylo možno splnit partnerovy požadavky.
2. Co nejčastěji se odvolávají na to společné, čeho dohodou dosáhli. I když mezi nimi leží obrovská propast, kterou přemostili jen časově omezenou dohodou z nutnosti.

Projekt

Darujte sebe! i v letošním roce

I letos se představí veřejnosti na dvou stěžejních akcích charitativní projekt Darujte sebe! na podporu Dětského krizového centra. Den Darujte sebe! se uskuteční 17. května a filmová přehlídka s názvem Odvrácená strana dětství v listopadu tohoto roku v kině Atlas.

Hlavním cílem projektu je seznámit širokou veřejnost nenásilnou formou s problematikou syndromu CAN a s existencí Dětského krizového centra (DKC) a vzbudit zájem o jeho činnost. Neméně důležitá je i snaha shromáždit prostředky na jeho provoz a další rozvoj. Dětské krizové centrum, o. s., se zabývá již od roku 1992 jako specializované pracoviště odbornou pomocí týraným, zneužívaným a zanedbávaným dětem v ČR (syndrom CAN).

Pro letošní ročník akce Den Darujte sebe! pořadatelé připravili stejně jako v minulosti bohatý program. Nebudou chybět hudební a taneční vystoupení, soutěže pro děti, sportovně-zábavné disciplíny, prezentace práce hasičského záchranného sboru, městské policie a spousta dalších zajímavostí. V rámci všech pěti minulých ročníků navštívilo tuto akci více než 22 000 spokojených návštěvníků. Stejně jako v minulých letech proběhne Den Darujte sebe! ve spolupráci

Co je Dětské krizové centrum?

Už 16 let se zabývá odbornou pomocí týraným, zneužívaným a zanedbávaným dětem v ČR (syndrom CAN), za dobu svého působení přijalo do své péče již 4000 klientů, od roku 1996 také provozuje distanční non-stop službu Linku důvěry DKC na tel.: 241 484 149 a internetovou poradnu na e-mailu: problem@дите-krize.cz

FOTO: © KONSTANTIN OPRIS | DREAMSTIME.COM

s Městskou částí Praha 7. Bohužel v současné době probíhají na Letenské pláni stavební úpravy, takže se akce bude v letošním roce konat v náhradní lokalitě Prahy 7. Jednání

o novém místě stále probíhají. Nejnovější informace sledujte na stránkách DKC www.dkc.cz nebo stránkách projektu www.darujtesebe.cz.

(RED)

Z REGIONU

Kladno se o seniory stará

Lidé v pokročilém věku si zcela určitě zaslouží strávit podzim svého života v kvalitním a důstojném prostředí. Poté, co převážně celý život pracovali a vychovávali děti, by měli mít možnost v zařízeních pro seniory žít nadále aktivně v podmínkách, které jsou přizpůsobeny jejich potřebám. Takové prostředí nabízí kladenským občanům Domov pro seniory v ulici Fr. Kloze.

Dalším krokem ke zkvalitnění péče o kladenské seniory bude nová fasáda na tomto objektu. „Nová fasáda nejen zlepší vzhled celého domu, ale samozřejmě přispěje i k ušetření peněz na vytápění,“ řekl náměstek primátora města Kladna Miroslav Vacek. Město počítá s investicí až 6 milionů Kč. Oprava fasády následuje po výměně oken a rekonstrukci střechy a výtahu. „Chceme, aby seniory v tomto zařízení mohli žít důstojně, proto se postupnými opravami snažíme toto zařízení zdokonalit. Například v loňském roce město pro obyvatele domova koupilo signalizační systém pro klienty za bezmála půl milionu korun,“ doplnil Vacek.

V Domově pro seniory bydlí 146 klientů a město každoročně dotuje jeho provoz. „Předloni to byla částka

Zahradní slavnost v kladenském Domově pro seniory.

FOTO: MM KLDADNA

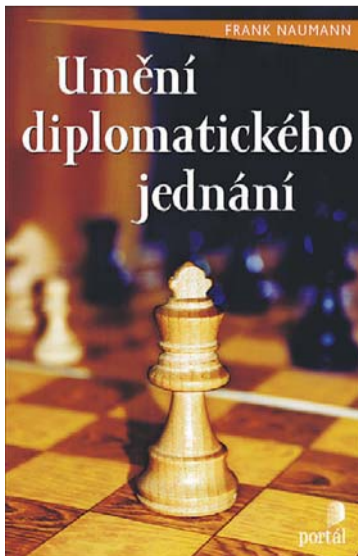
8 milionů korun, loni šlo z rozpočtu města na tyto účely 6 milionu korun, letos město poskytne 6,4 milionu korun,“ upřesnil Vacek. Klienti si nyní podle zákona přispívají na pobyt v domově sami. Celkové náklady na provoz domova činí zhruba 32 milionů korun.

ZDROJ: MAGISTRÁT MĚSTA KLDADNA

Křížovka

Smyslem důchodového systému je zajistit důstojnou životní úroveň ve stáří. Při růstu cen a mezd musí stoupat samozřejmě také penze. Aby to však mohlo v budoucnu platit, je nutné neprodleně... (viz tajenka).

Vyloštěnou tajenku zasíláte na adresu redakce novin do 25. dubna. Jeden z vás získá publikaci *Umění diplomatického jednání* autora F. Neumanna z produkce nakladatelství Portál. Dnes více než kdy v minulosti platí, že na poli osobních i profesních vztahů sklízíme plody vítězství spíše diplomaté schopní citlivě jednat, nacházet kompromisy, hledat nová kreativní řešení, získávat nové spojení na svou stranu. Autor předkládá dvacet pravidel diplomatického jednání, která mohou pomoci každému čtenáři, usilujícímu o zlepšení svých komunikačních dovedností, osvojit si umění diplomatického jednání.

Tajenka z minulého čísla: „... mezinárodních únosů dětí“. Publikaci *Zbavit se minulosti* autora B. Rancourta z produkce nakladatelství Portál získala R. Vaculka, Všenory. Gratulujeme.

	SPODNÍ ČÁST	ČÁSTI KOŇSKÝCH POSTROJŮ	BÝV. ITAL. MĚNA	JUDSKÝ KRÁL	ZNAČKA KILOTUNY		VOJENSKÝ KNĚZ	PŘEDSTAVENÝ KLÁŠTERA	DOMÁCKY KILIÁN	SLEDOVAT PODLE STOP		NESTOR	HYPNOTICKÝ STAV	NĚMECKÝ „LÉKAŘ“	DOMÁCKY NATAN	ZÁKL. VZOREK MÉRIDLA	ZÁPORNÁ ELEKTRODA
ZTENČENÉ MÍSTO SLOJE						PALIVO					HOSPODÁŘSKÁ USEDLOST						
1. DÍL TAJENKY											TISKOVÉ CHYBY						
PRŮVOD ISLÁM. POUTNÍKŮ					MAGNETISMUS (ZAST.)	SMRT					DOJÍT K NÁZORU UKRAJIN. MĚSTO						
LATINSKY „BOHYNĚ“				SPOJOVAT KROUCENÍM	CHOBOTNATEC			ŠVÉDSKÁ BEDNA	JIHOAMER. TANEC						INICIÁLY OULEHLOVÉ	ZÁPADOČ. MĚSTO	
NÁZEV NOSOVKY			BRAV	ŠIROKÁ LÁHEV SE ZUŽENÝM HRDLEM				TEPLÍČKÝ PODNIK	ŽEBRÁK (SLANG.)					BĚH	DOMNĚNKA		
JEDNOOKÝ OBR							OBYVATEL BAVORSKA	ZÁKL. FILM. JEDNOTKA					DAMA (Z ITALŠTINY)	SEVEROAMER. PŘE. ZVYKAVEC			
	HASNICE	STAROŘEK				TUJE						ŠVÉDSKÁ KLADINA	Č. PUBLICISTA			BULHARSKÁ MĚNA	ZAČÁTEČNÍK
Č. ZPĚVÁK (JIRÍ)					KÁCET	SPZ TŘEBÍČE					KRUHOŮSTY OBRATLOVEC	CHŮR					
DRUH PEPŘE				STUDENTSKÁ NÁSTĚNKA	OKRESNÍ MUZEUM (ZKR.)					KÁZAJÍCÍ KNĚZ	SPZ D. KUBÍN						
3. DÍL TAJENKY									2. DÍL TAJENKY								
PŘÍLOHA K JÍDLU									ČLÁNEK U ČLENOVCŮ					KÓD LETIŠ. VAVA U			

Výzkum

Prostituce nezletilých dívek v kontextu ústavní výchovy

Obecně prospěšná společnost La Strada Česká republika, která se zabývá problematikou obchodování s lidmi a vykořisťování, publikovala výsledky výzkumu uskutečněného mezi nezletilými dívkami v ústavní výchově v ČR a na Slovensku, který byl zaměřen na jejich zkušenosti s prostitucí.

„Realizovali jsme smíšený výzkum, který probíhal v letech 2006 a 2007 v celkem dvaceti ústavech v Čechách a na Slovensku,“ uvádí autor výzkumu Daniel Hůle z Demografického informačního centra. Jako nejohroženější skupina byly identifikovány romské dívky ze sociálně vyloučeného prostředí. Dle výsledků výzkumu je běžné, že zkušenost s poskytováním sexuální služby za odměnu mají dívky v ústavech v průměru mezi 13. a 14. rokem a často s touto zkušeností do ústavu již přicházejí. Prostituce u těchto dívek často souvisí s užíváním návykových látek.

MOŽNÁ NEČEKANÉ ZJIŠTĚNÍ

Některé výsledky výzkumu lze považovat za překvapivé. „Například se ukázalo, že – navzdory rozšířenému názoru – dívky, které prožily nějakou formu fyzického či psychického násilí, mají významně nižší pravděpodobnost, že budou mít v budoucnu zkušenosti s prostitucí,“ říká Daniel Hůle a dodává, že stejně tak jsou méně ohroženy dívky, které jsou příslušnicemi některé ze subkultur (punk, techno, anarchismus). Toto zjištění lze dle výzkumu při jisté míře interpretativnosti vysvětlit skutečností, že dívkám subkultura přináší vnitřní uspokojení a utváří jejich hodnoty.

NA CO SE ZAMĚŘIT

V rámci výzkumu byla dále identifikována nejzávažnější ohrožení, kterým jsou dívky v kontextu prostituce v ústavní výchově vystaveny. Jedná se jednak o ohrožení vnitřní, které v ústavech představují „problémovější“ klientky, a dále o ohrožení vnější reprezentované zejména kuplíři, kteří nové dívky oslovují nejčastěji přes internet nebo je kontaktují přes známé a kama-

FOTO: © ANDRES RODRIGUEZ | DREAMSTIME.COM

radky dívek. „Znalost těchto možných ohrožení je pro nás cenná. Víme, kam směřovat prevenci a případně jak formulovat doporučení pro systémové změny,“ říká Petra Burčíková, ředitelka organizace La Strada ČR.

ZÁKLADEM JE PREVENCE A VZDĚLÁVÁNÍ

Informace o prevenci vykořisťování v prostituci zatím mezi personálem v zařízeních ústavní výchovy chybí. Pracovníci a pracovníce uvedli, že mají zájem se v tomto směru vzdělávat. Na webových stránkách www.strada.cz najdou zájemci metodické listy s kontakty na relevantní organizace a instituce, určené pro personál ústavní výchovy, a další informace a materiály vhodné jak pro odborný personál ústavní výchovy, tak i další odbornou veřejnost.

Celý výzkum ke stažení: www.strada.cz/cz/novinka/49/

ZDROJ: LA STRADA ČR

SERIÁL – BEZPEČNÁ PRÁCE

Silniční doprava pohledem inspektora oblastního inspektorátu práce

Silniční doprava patří k nejrizikovějším oblastem s dlouhodobě vysokou četností pracovních úrazů s těžkými újmami na zdraví, ale i se značným počtem smrtelných pracovních úrazů řidičů, ke kterým dochází v souvislosti s provozem, údržbou a opravami silničních vozidel. Inspektoři inspekce práce přesto neustále u zaměstnavatelů zjišťují porušování právních a ostatních předpisů upravujících pracovněprávní vztahy i samotné pracovní podmínky řidičů silničních vozidel.

FOTO: SUIP

Při nedodržování bezpečnostních předpisů zaměstnavatelé i samotnými řidiči je navíc ohrožena bezpečnost ostatních účastníků silničního provozu.

PREVENTIVNÍ ZAMĚŘENÍ KONTROL

Cílem kontrol, které vykonali inspektoři Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj (dále jen „OIP“) dle zadání jednoho z hlavních úkolů kontrolní činnosti orgánů inspekce práce v roce 2007, bylo vytvořit tlak na zaměstnavatele v oblasti dodržování právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. V rámci systému obecné prevence se inspektoři soustředili především na kontrolu toho, zda zaměstnavatel plní své povinnosti v oblasti vyhledávání, posuzování a hodnocení rizik, v oblasti seznamování zaměstnanců s předpisy k zajištění bezpečnosti práce, které se týkají jejich práce a jejich pracoviště, zejména s pokyny výrobců vozidel uvedených v návodech k obsluze a údržbě, na plnění povinností zaměstnavatele v oblasti ověřování odborné a zdravotní způsobilosti zaměstnanců atd.

Záměrem kontrol bylo vytvářet před-

poklady k postupnému snižování pracovní úrazovosti a silniční nehodovosti při provozu, údržbě a opravách motorových a nemotorových silničních vozidel. Takto zaměřeným úkolem kontrolní činnosti se Státní úřad inspekce práce připojil k plnění cílů stanovených v Národní strategii bezpečnosti silničního provozu, která si klade za cíl do roku 2010 snížit počet usmrcených v silničním provozu na polovinu.

VÝBĚR KONTROLOVANÝCH SUBJEKTŮ

K provedení daného úkolu bylo OIP stanoveno vykonat kontrolu nejméně ve 40 subjektech provozujících silniční dopravu v odvětvích vnitrostátní a mezinárodní nákladní dopravy a hromadné přepravy osob. Zkontrolováno bylo nakonec celkem 122 subjektů.

Při výběru kontrolovaných subjektů byly také akceptovány podněty podané orgánům inspekce práce zaměstnanci a podněty podané ostatními orgány státní správy. Do výběru kontrolovaných subjektů byli přednostně zahrnuti zaměstnavatelé, u kterých došlo ke smrtelným nebo závažným pracovním úrazům řidičů silničních vozidel.

VÝSLEDKY PROVEDENÝCH KONTROL

Výsledky kontrol OIP v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci prokázaly, že tyto kontroly jsou pro kontrolované subjekty přínosem zejména v tom, že prověří stav a účinnost přijatých opatření v prevenci rizik. Nedostatky byly zjištěny v systému vyhledávání rizik, možného ohrožení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců, informování zaměstnanců o těchto rizicích, včetně stanovení opatření k jejich odstranění.

Zvláště zaměstnavatelé (dopravci),

kteří si nechávají úkoly spojené s BOZP zajišťovat externě, nemají často v těchto otázkách dostatečné znalosti a nemohou posoudit úroveň externích poskytovatelů služeb v oblasti BOZP.

Obecně lze konstatovat, že bezpečnost a ochrana zdraví je kontrolovanými osobami zajišťována spíše formálně (zejména tam, kde jde o vyhodnocení rizik, zpracování vlastních seznamů osobních ochranných pracovních prostředků, místních provozních bezpečnostních předpisů apod.). Mnohé předložené zdravotní posudky řidičů motorových silničních vozidel byly lékaři vypracovány bez zohlednění požadavků stanovených vyhláškou č. 277/2004 Sb., ve znění vyhlášky č. 253/2007 Sb.

NEJČASTĚJI ZJIŠTENÁ PORUŠENÍ

Při kontrolách byla zjištěna porušování bezpečnostních předpisů, která spočívala zejména v nedodržování pracovního režimu řidičů a s tím souvisejícím rizikem nehod pod vlivem únavy řidičů s následnými závažnými úrazy řidičů. Např. evidence pracovního režimu řidičů silničních vozidel s celkovou hmotností nad 3,5 tuny, která jsou povinně vybavena záznamovým zařízením, tzv. tachografy, je zkracována neznalostí zaměstnavatele a řidiči těchto vozidel ohledně manipulace s ovládacím prvkem tachografu pro záznam evidence pracovního režimu řidiče.

ZAMĚŘENÍ KONTROL V ROCE 2008

Z výše popsaných důvodů proto OIP navrhl i nadále provádět kontroly subjektů podnikajících v dálkové a mezinárodní silniční dopravě. Jeden z hlavních úkolů kontrolní činnosti Státního úřadu inspekce práce zaměřený na kontrolu dodržování pracovního režimu řidičů bude tedy pokračovat také v roce 2008 a do centra pozornosti inspektorů se tentokrát dostanou zaměstnavatelé provozující přepravu v sektoru služeb (např. zajišťující rozvoz zboží, údržbu komunikací, pošty atd., kromě zdravotnictví).

KAREL URBÁNEK, INSEKTOR
OBLASTNÍ INSEKTORÁT PRO JIHMORAVSKÝ KRAJ
A ZLÍNSKÝ KRAJ SE SÍDLEM V BRNĚ

NEZAMĚSTANOST V BŘEZNU 2008

Nejméně uchazečů o práci od roku 1998

FOTO: © ANDRÉS RODRÍGUEZ | DREAMSTIME.COM

K 31. březnu evidovaly úřady práce nejméně uchazečů o práci v tomto měsíci od roku 1998. Jde o vůbec největší meziroční březnový pokles nezaměstnanosti od začátku sledování. Zároveň se zvýšil počet volných pracovních míst na více než 151 000 – nejvyšší v historii sledování. V některých okresech je dokonce více volných míst než uchazečů o zaměstnání.

průměr vykazalo 31 okresů, nejvyšší byla v okresech Most (14,0 %), Karviná (12,7 %), Teplice (11,4 %), Ústí nad Labem (10,8 %), Znojmo a Jeseník shodně (10,6 %). Nejnížší míra nezaměstnanosti byla v okresech Praha-východ (1,6 %), Praha-západ (1,8 %), Praha a Mladá Boleslav (shodně 2,1 %). Míra registrované nezaměstnanosti žen byla 6,9% a mužů 4,6 %.

POČTY UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ

K 31. březnu 2008 evidovaly úřady práce celkem 336 297 osob, což je o 18 736 osob méně než ke konci předchozího měsíce. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2007 je celkový počet uchazečů o zaměstnání nižší o 94 177. V průběhu března bylo na úřadech práce nově zaevidováno 38 031 osob a z evidence na úřadech práce v březnu odešlo celkem 56 767 uchazečů (ukončená evidence, vyřazení uchazečů). V průběhu března nastoupilo do nového zaměstnání 38 612 osob, což je o 6 877 osob více než v předchozím měsíci a o 5 604 osob méně než v březnu minulého roku, 18 155 uchazečů bylo vyřazeno bez umístění.

Podporu v nezaměstnanosti poskytovaly v březnu 2008 úřady práce 109 783 uchazečům o zaměstnání, tj. 32,6% všech osob vedených v evidenci (únor – 34,1 %, březen 2007 – 30,5 %).

KDE JE NEJVIŠŠÍ A NEJNIŽŠÍ NEZAMĚSTANOST?

Míra registrované nezaměstnanosti k 31. 3. 2008 činila 5,6 % (únor – 5,9 %, březen 2007 – 7,3 %). Míru nezaměstnanosti vyšší než republikový

VOLNÁ PRACOVNÍ MÍSTA

Úřady práce evidovaly na konci března celkem 151 311 volných pracovních míst. Je to o 983 míst více než v předchozím měsíci a o 43 602 míst více než v březnu 2007. Za měsíc únor bylo na úřadech práce nově nahlášeno nebo uvolněno 37 706 pracovních míst a 36 723 volných pracovních míst bylo nově obsazeno nebo zrušeno. Na jedno volné pracovní místo v současné době připadá v průměru 2,2 uchazeče, z toho nejvíce v okresech Jeseník (13,3), Děčín (13,0), Bruntál (10,9), Karviná (10,8) a Teplice (9,9).

K tomuto datu evidovaly úřady práce 4 457 volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením, na jedno volné pracovní místo připadalo 14,4 osob se ZP. Volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé bylo registrováno 29 174, na jedno volné místo připadalo 0,7 uchazečů – absolventů a mladistvých.

Další informace o vývoji nezaměstnanosti v elektronické formě jsou zveřejněny na internetové adrese <http://portal.mpsv.cz/sz/stat>.

(TZ)

Některé důležité údaje (platnost k 1. dubnu 2008)

ŽIVOTNÍ A EXISTENČNÍ MINIMUM * (měsíčně) od 1. 1. 2007	<i>částky životního minima</i>	pro jednotlivce 3 126 Kč, pro první osobu v domácnosti 2 880 Kč, pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem 2 600 Kč, pro nezaopatřené děti ve věku do 6 let 1 600 Kč, 6-15 let 1 960 Kč a 15-26 let (nezaopatřené) 2 250 Kč
	<i>částka existenčního minima</i>	2 020 Kč
MINIMÁLNÍ MZDA od 1. 1. 2007 *	<i>pro zaměstnance odměňované měsíční mzdou:</i>	8 000 Kč (při týdenní pracovní době 40 hodin), tj. 48,10 Kč/hod.
NEJNIŽŠÍ ÚROVNĚ ZARUČENÉ MZDY * (při týdenní pracovní době 40 hod.) od 1. 1. 2007	1. skupina prací:	48,10 Kč/hod. 8 000 Kč/měs.
	2. skupina prací:	53,10 Kč/hod. 8 900 Kč/měs.
	3. skupina prací:	58,60 Kč/hod. 9 800 Kč/měs.
	4. skupina prací:	64,70 Kč/hod. 10 800 Kč/měs.
	5. skupina prací:	71,50 Kč/hod. 12 000 Kč/měs.
	6. skupina prací:	78,90 Kč/hod. 13 200 Kč/měs.
	7. skupina prací:	87,10 Kč/hod. 14 600 Kč/měs.
	8. skupina prací:	96,20 Kč/hod. 16 100 Kč/měs.
CESTOVNÉ NÁHRADY * od 1. 1. 2008	<i>vyšší stravného za každý kalendářní den pracovní cesty:</i>	5-12 hod. 58-69 Kč, 12-18 hod. 88-106 Kč, nad 18 hod. 138-165 Kč
	<i>náhrada za použití vlastního vozidla:</i>	spotřeba PH + sazba za 1 km jízdy: jednoosopá vozidla a tříkolky 1,10 Kč, osobní motorová vozidla 4,10 Kč
	<i>průměrné ceny PH:</i>	benzín 91 oktanů 30,60 Kč; benzín 95 oktanů 30,90 Kč; benzín 98 oktanů 33,10 Kč; motorová nafta 31,20 Kč
NEMOCENSKÉ * (od 1. 1. 2008)		za první 3 kalendářní dny pracovní neschopnosti nemocenské nenáleží a poskytuje se od 4. kalendářního dne pracovní neschopnosti ve výši: - 60 % do 30. kalendářního dne pracovní neschopnosti - 66 % od 31. kalendářního dne do 60. kalendářního dne pracovní neschopnosti - 72 % od 61. kalendářního dne pracovní neschopnosti
	<i>Denní vyměňovací základ - nemocenské se vypočítává z denního vyměňovacího základu po jeho redukcii příslušnou procentní sazbou: z částky do výše 550 Kč se započte 90 %; z částky přesahující 550 Kč, nejvýše však do 790 Kč se započítává 60 %; k částce nad 790 Kč se nepřihlíží</i>	
PODPORA PŘI OŠETŘOVÁNÍ ČLENA RODINY * (od 1. 1. 2008)		60 % za kalendářní den z denního vyměňovacího základu, který se redukuje stejně, jako při výpočtu nemocenského
POJIŠTĚNÍ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ * důchodové (DP) a nemocenské pojištění (NP) a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (SPZ)	<i>Sazby pojištění z vyměňovacího základu:</i>	
	<i>u organizace a malé organizace:</i>	26 %, z toho 3,3 % na NP, 21,5 % na DP a 1,2 % na SPZ
	<i>u zaměstnanců:</i>	8 %, z toho 1,1 % na NP, 6,5 % na DP a 0,4 % na SPZ
	<i>u OSVČ:</i>	29,6 % na DP a SPZ, z toho 28 % na DP a 1,6 % na SPZ a 4,4 % na NP (je-li ho dobrovolně účastna)
	<i>u osob dobrovolně účastných DP:</i>	28 % na DP
DÁVKY SSP BEZ ZÁVISLOSTI NA VÝŠÍ PŘÍJMU *	<i>rodičovský příspěvek:</i>	Výměry rodičovského příspěvku: zvýšená - 11 400 Kč; základní - 7 600 Kč; snížená - 3 800 Kč Cerpání rodičovského příspěvku: rychlejší cerpání: po peněžitých pomoci v mateřství nebo peněžitých pomoci poskytovaných mužům (PPM) ve zvýšené výměře do 24 měsíců věku dítěte klasické cerpání: po PPM v základní výměře do 36 měsíců věku dítěte pomalejší cerpání: po PPM nebo od narození dítěte v základní výměře do 21 měsíců věku dítěte a dále ve snížené výměře do 48 měsíců věku dítěte
	<i>porodné:</i>	13 000 Kč na každé narozené dítě
	<i>pohřebné:</i>	5 000 Kč
		<i>Jednorázová dávka náležející osobě, která vypravila pohřeb nezaopatřenému dítěti, nebo osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte, a to za podmínky, že zemřelá osoba měla ke dni úmrtí trvalý pobyt na území ČR.</i>

MÍRA NEZAMĚSTANOSTI ** (od roku 2004 nová metodika)	<i>průměr za rok 2000: 9,0 %, 2001: 8,5 %, 2002: 9,2 %, 2003: 9,9 %, 2004: 9,2 %, 2005: 9,0 %, 2006: 8,1 %, 2007: 6,6 %</i>		
	únor 2008: 5,94 % březen 2008: 5,61 %		
NEZAMĚSTNANÍ EVIDOVANÍ ** k 31. 3. 2008	celkem:	336 297	
	z toho:	180 027 žen 64 072 osob se zdravotním postižením 20 492 absolventů škol a mladistvých	
VOLNÁ PRACOVNÍ MÍSTA ** (VPM) k 31. 3. 2008	celkem za ČR:	151 311	
UCHAZEČI NA VPM **	průměrný počet uchazečů na 1 VPM k 31. 3. 2008: 2,2		
PRŮMĚRNÁ VÝŠE STAROBNÍHO DŮCHODU (sól) celkem ¹⁾	březen 2008: 9 126 Kč		
BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI *** (v 1. pololetí 2007)	<i>počet nemocí z povolání nově zjištěných:</i>	348	
	<i>počet prac. úrazů bez následné prac. neschop.:</i>	13 882	
	<i>smrtelné úrazy:</i>	72	
PRACOVNÍ ÚRAZY S PN NAD 3 DNY ** (ČR celkem)	v 1. pololetí 2007: 37 376		
DÁVKY NEMOCENSKÉHO POJIŠTĚNÍ **** výdaje v roce 2007 (v tis. Kč)	celkem:	34 670 904	
	v tom:	nemocenské	27 880 801
		podpora při ošetřování člena rodiny	893 366
		vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství	3 847
	<i>peněžitá pomoc v mateřství</i>	5 892 890	
PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ MZDA *** podnikatelská sféra (PS) nepodnikatelská sféra (NS)	2005: celkem v národním hospodářství 18 992 Kč, PS 19 055 Kč, NS 18 777 Kč		
	2006 ²⁾ : celkem v národním hospodářství 20 207 Kč, PS 20 328 Kč, NS 19 784 Kč		
	2007 ²⁾ : celkem v národním hospodářství 21 692 Kč, PS 21 853 Kč, NS 21 117 Kč		
ZÁKLADNÍ UKAZATELE POPULAČNÍHO VÝVOJE *** v roce 2007 ²⁾	<i>absolutní údaje</i>	<i>relativní údaje</i>	
	<i>snátky</i>	57 157	5,5
	<i>rozvody</i>	31 129	3,0
	<i>živé narození</i>	114 632	11,1
	<i>zemřelí</i>	104 636	10,2
	<i>celkový přírůstek</i>	93 941	9,1
<i>střední stav obyvat.</i>	10 322 689	x	
PRŮMĚRNÝ POČET DŮCHODOVĚ POJIŠTĚNÝCH OSOB ****	zaměstnanci celkem	4. čtvrtletí 2006	4 211 295
		3. čtvrtletí 2007	4 242 533
	OSVČ vykonávající činnost	4. čtvrtletí 2007	4 298 238
		4. čtvrtletí 2006	907 946
	OSVČ povinné platit zálohy na důchodové pojištění	3. čtvrtletí 2007	917 169
		4. čtvrtletí 2007	920 846
		4. čtvrtletí 2006	713 343
		3. čtvrtletí 2007	719 444

* hodnoty stanovené zákonem nebo nařízením vlády
** pramen MPSV; *** pramen ČSÚ; **** pramen ČSSZ

1) důchod vyplácen samostatně (bez současně vypláceného pozůstalostního důchodu)
2) předběžné údaje

Potřebujeme vzdělané sociální pracovníky

Odbornou mezinárodní konferenci „Sociální služby v zahraničí a kvalifikační předpoklady pro pracovníky v sociálních službách“ uspořádala koncem března v sále Kongresového centra Praha Střední zdravotnická škola v Ruské.

Konference se uskutečnila v rámci dvouletého vzdělávacího projektu s názvem „Moderní vzdělávání sociálních pracovníků orientované na dodržování standardů kvality v návaznosti na nový zákon o sociálních službách“, jehož příjemcem je Střední zdravotnická škola v Ruské 91 spolu se svými partnery – 1. Lékařskou fakultou UK, občanským sdružením dobrovolníků Hestia a Národní radou zdravotně postižených. Sál Kongresového centra Praha zaplnilo více než 100 účastníků, především sociálních pracovníků z Prahy, ale i z dalších měst.

Cíl setkání byl naplněn

Za moderace ředitelky střední zdravotní školy Ivanky Kohoutové se vlastní konference nesla v duchu paradigmatu zvaného „kairos“, zmíněného v úvodním slově ředitelem Odboru posudkové služby MPSV Rostislavem Čevelou, tedy kvalitně prožitého času naplněného příjemnými kvalitními informacemi a získáním nových profesních i lidských kontaktů. Cíl mezinárodního setkání zástupců

poskytovatelů sociálních a zdravotních služeb vzájemně se informovat o požadavcích na kvalifikaci sociálních pracovníků u nás i v zahraničí a o podmínkách kvality poskytovaných sociálních služeb, a to v návaznosti na poskytovanou zdravotní péči se bohatě naplnil.

Nejzajímavější příspěvky

O své zkušenosti a poznatky se zabezpečováním a zvyšováním kvality poskytované péče v sociálních a zdravotnických zařízeních ve Spolkové republice Německo se s účastníky podělila paní Zuzana Limburská ze stuttgartské nemocnice Katharinenhospital. Projektová manažerka Národní rady osob se zdravotním postižením Slovenské republiky Michaela Hirckova seznámila přítomné s poskytovanými sociálními službami organizací občanům se zdravotním postižením na Slovensku.

Předseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR Václav Krása se zabýval současnými problémy sociálních služeb a navrhova-

nými změnami zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách. Zaměřil se především na uvažované zavedení se především na uvažované zavedení voucherů. Upozornil, že poukázky by opět zvýhodnily institucionální péči. Připustil, že zákon o sociálních službách nepřinesl kýžený rozvoj te-

renních služeb. Hlavní příčiny spatřuje ve špatném systému financování služeb péče. Poskytovatelé jsou závislí na ročních dotacích, které jim nedovolí rozvoj činnosti. Rozsah služeb není nabízen podle potřeby, ale prioritně podle výše dotace.

NEBEZPEČNÝ SYNDROM VYHOŘENÍ

V navazujícím vystoupení se ředitel Odboru posudkové služby Ministerstva práce a sociálních věcí ČR Rostislav Čevela věnoval spolupráci posudkových lékařů a sociálních pracovníků. Mimo jiné upozornil, že z důvodu náročnosti práce v důsledku aplikace zákona o sociálních službách ohrožuje posudkové lékaře a sociální pracovníky syndrom vyho-

ření. MPSV proto připravuje projekt „Syndrom vyhoření u lékařů lékařské posudkové služby, jeho příčiny a řešení“ k provedení analýzy stresových faktorů podmiňujících vznik syndromu vyhoření (burn-out syndromu). Pracovní zátěž všech spolupracujících profesionálů při naplňování zákona o sociálních službách se bude i nadále zvyšovat. Např. za rok 2007 obdržela lékařská posudková služba úřadů práce 335 478 všech žádostí o posouzení zdravotního stavu, tj. o třetinu více žádostí, než předpokládal kvalifikovaný odhad.

Posudkoví lékaři a sociální pracovníci se z důvodů vysokého pracovního zatížení, plnění lhůt, každodenního jednání s určitým typem klientely, náročností na mezilidskou komunikaci, řešení obtížných sociálních a pracovních situací a nutností pomáhat lidem v nepříznivé situaci mohou stát obětí syndromu vyhoření.

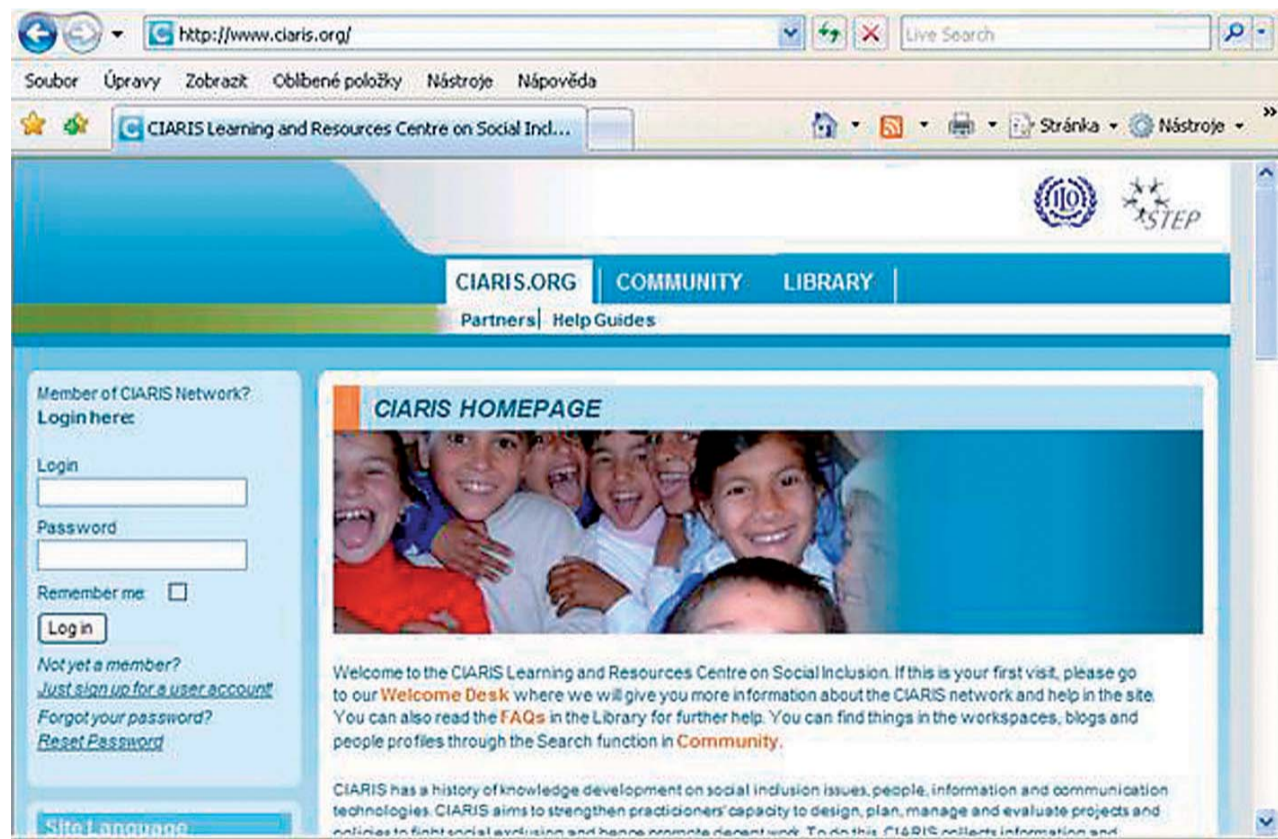
POTŘEBA DALŠÍ VZÁJEMNÉ SPOLUPRÁCE

Pojmem „chronos“, tedy množstvím času – jedním dnem, kteří účastníci konference věnovali sociální a zdravotní problematice – nelze vystihnout, jak přínosnou pro všechny zúčastněné se stala možnost získat nové poznatky z jejich profese, ale především vyměnit si osobně s ostatními vlastní zkušenosti. Složitost střetávání zdravotní a sociální péče v praxi odůvodňuje pokračování v dalších vzájemných setkáváních pracovníků se zdravotního a sociálního sektoru. Zcela jistě již přišel „kairos“, ten správný a nejpříhodnější čas pro další vzájemnou spolupráci a poznávání posudkových lékařů, sociálních pracovníků a jejich klientů.

MUDr. LIBUŠE ČELEDVÁ
ODBOR POSUDKOVÉ SLUŽBY MPSV

Nové technologie ve službách boje proti sociálnímu vyloučení

Víc než miliarda lidí se v současné době dostatečně nenají, rodiny nemohou posílat děti do škol, lidé nemají přístup k nezávadné pitné vodě, zdravotním službám... Souvisí to jistě s problémem rozsáhlé chudoby, ale vyloučení lidí z komunit, v nichž žijí, má i další příčiny sociálního, politického a kulturního charakteru. Jde proto o širší problém označovaný pojmem sociální vyloučení.

Do této kategorie se dostávají například lidé, kteří přijdou o střechu nad hlavou a následně ztratí práci nebo kteří jsou nakaženi virem HIV a stanou se obětí předsudků promítajících se do sociálního vyloučení.

Sociální vyloučení se nejvíce vyskytuje v nejchudších zemích, například v portugalsky mluvících zemích Afriky, kde byly zjištěny nejnižší úroveň ukazatelů rozvoje. V Mosambiku žije 54 % obyvatelstva v absolutní chudobě a velká většina lidí nemá přístup ani k sociální ochraně, ani k základním službám, jako jsou péče o zdraví, bezpečná pitná voda, školy atd. Vůči problémům sociálního vyloučení však nejsou imunní ani relativně bohaté země, kde k nim přispívá existence velkých příjmových rozdílů a důraz kladený v poslední době na odpovědnost jednotlivce za vlastní úděl. Existence sociálního vyloučení má neblahé důsledky na bezpečnost,

soudržnost a další aspekty života společnosti, a proto opatření proti sociálnímu vyloučení patří do nezbytného vybavení sociální politiky.

V tomto směru byly již získány rozsáhlé zkušenosti. Rada provedených studií zdůrazňuje existenci rozdílných dimenzí problému a nutnost brát v úvahu vazbu mezi příčinami a účinky. Ukázalo se také, že přístupy soustřeďující se na jedinou dimenzi bývají málo účinné. Přesto se dosud většina strategií zaměřuje na „sektorový“ přístup, a tím se snižuje jejich účinnost. Řešení problému komplikuje existence různých společně působících příčin, jejich vzájemná provázanost a rozdílnost místních situací. Není proto možné ani vhodné hledat univerzální všelék. Nabízí se spíše zkoumání výsledků různých přístupů, sdílení informací a zkušeností.

Mezinárodní organizace práce se rozhodla pomáhat svým členským

státům v tomto směru a využít k tomu nových technologií. Založila středisko CIARIS (Centre International de Ressources et d'Apprentissage sur l'Inclusion Sociale), které umožňuje on-line konzultace koncepčních rámců a modelování problémů a zjednává přístup k studiu a bibliografii. Zájemci z členských států mohou hledat inspiraci pro vypracování a provádění komplexních plánů pro potírání sociálního vyloučení. V neposlední řadě středisko umožňuje výměnu praktických informací, případně účast na on-line seminářích a výcvikových kurzech. Celkovým záměrem je praktická pomoc při hledání optimální rovnováhy mezi sociální ochranou a ekonomickým rozvojem. Více informací na www.ciaris.org. (ZD)

Předsudky brání handicapovaným najít důstojnou práci

Lidé s různými druhy zdravotního postižení je v současné době podle dostupných statistik více než 650 milionů. Míra neaktivity těchto lidí v produktivním věku je mnohem vyšší než u ostatního obyvatelstva. Celkově je v EU 52 % zdravotně postižených v produktivním věku neaktivních ve srovnání s 28 % lidí bez postižení.

Znevýhodnění lidí se zdravotním postižením na trhu práce se projevuje v mnoha ohledech. Jsou více zastoupeni mezi nezaměstnanými a mají v průměru mnohem nižší příjmy. I když absolvují školu a přípravu na povolání, jejich očekávání se zřídka naplní, jejich zkušenosti na počátku dospělosti jsou často poznamenány frustrací a zklamáním. Ti, kterým se podaří zaměstnání najít, jsou většinou soustředěni na pracovních místech s nízkými nároky a nízkou mzdou a na vyšších úrovních společenského žebříčku je najdeme jen zřídka. K tomu se druzí problémy spojené s překonáváním překážek v oblasti dopravy, bydlení a pracovního prostředí. Přes rozsáhlou osvětu handicapovaní stále narážejí na předsudky zaměstnavatelů a spolupracovníků, což dále zhoršuje jejich nelehkou situaci. V některých případech jsou konfrontováni s rozhodováním, zda nastoupit nejistou pracovní kariéru za cenu rizika ztráty sociálních důležitostí.

K řešení jejich postavení významně přispěla úmluva Spojených národů o právech lidí se zdravotním postižením přijatá v prosinci 2006. Obsahuje platformu, na základě které se mohou domáhat rovného zacházení v oblasti lidských práv. Podobná ustanovení o jejich právech jsou obsažena i v úmluvě ILO (Mezinárodní organizace práce) z r. 1983 (č. 159) o pracovní rehabilitaci a zaměstnávání lidí se zdravotním postižením, kterou ratifikovalo 80 zemí.

Legislativní zajištění práv by však nebylo účinné bez konkrétních opatření v oblasti státní politiky, která

mají na zřeteli sociální začlenění a ekonomické uplatnění lidí s různým stupněm postižení na otevřeném trhu práce nebo v různých typech chráněného, případně podporovaného zaměstnání. Zpráva ILO zkoumá trendy v těchto různých kategoriích státních opatření, poukazuje na charakter existujících problémů a obsahuje některé návrhy směřující k provedení úmluvy Spojených národů.

ZE ZDROJŮ ILO PŘELOŽIL Ing. ZDENĚK DRABEK

